Parlament Europejski
2014-2019

Komisja Prawna

2018/0044(COD)

3.5.2018

***I
PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa właściwego dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich
(COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

Komisja Prawna

Sprawozdawca: Pavel Svoboda

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą***. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu ▌ lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.
Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO..... 5

UZASADNIENIE 14

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa właściwego dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich (COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0096),

– uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 81 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0109/2018),

– uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 59 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0000/2018),

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;

2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;

3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(15) Przepisy kolizyjne zawarte w niniejszym rozporządzeniu powinny obejmować skutki ***rozporządzające*** przelewu wierzytelności w ***stosunkach między wszystkimi stronami uczestniczącymi w przelewie (tj. między zbywcą a nabywcą oraz między nabywcą a dłużnikiem) oraz w*** odniesieniu do osób trzecich (np. wierzyciela zbywcy).	(15) Przepisy kolizyjne zawarte w niniejszym rozporządzeniu powinny obejmować skutki przelewu wierzytelności w odniesieniu do osób trzecich (np. wierzyciela zbywcy)***, z wyłączeniem dłużnika***.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(16) Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wierzytelności ***stanowiących*** należności z tytułu dostaw i usług, wierzytelności z instrumentów finansowych zdefiniowanych w dyrektywie 2014/65/UE ***w sprawie rynków instrumentów finansowych***[44] oraz gotówki złożonej na rachunku w instytucji kredytowej. Instrumenty finansowe zdefiniowane w dyrektywie 2014/65/UE obejmują papiery wartościowe i instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynkach finansowych. Podczas gdy papiery wartościowe są aktywami, instrumenty pochodne są umowami określającymi zarówno prawa (lub wierzytelności), jak i obowiązki stron umowy.	(16) Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wierzytelności ***obejmujących*** należności z tytułu dostaw i usług, wierzytelności z instrumentów finansowych zdefiniowanych w dyrektywie ***Parlamentu Europejskiego i Rady*** 2014/65/UE[44] oraz gotówki złożonej na rachunku w instytucji kredytowej. Instrumenty finansowe zdefiniowane w dyrektywie 2014/65/UE obejmują papiery wartościowe i instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynkach finansowych. Podczas gdy papiery wartościowe są aktywami, instrumenty pochodne są umowami określającymi zarówno prawa (lub wierzytelności), jak i obowiązki stron umowy.
[44] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349.	[44] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(17) Niniejsze rozporządzenie dotyczy skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich. ***Rozporządzenie nie***	(17) Niniejsze rozporządzenie dotyczy skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich. ***W szczególności*** obejmuje

obejmuje swoim zakresem ***przenoszenia*** umów (na przykład instrumentów pochodnych) określających zarówno prawa (lub wierzytelności), jak i obowiązki, ***ani nowacji*** umów określających takie prawa i obowiązki. ***Ponieważ niniejsze rozporządzenie nie obejmuje swoim zakresem przenoszenia ani nowacji umów, obrót instrumentami finansowymi, jak również rozliczanie i rozrachunek tych instrumentów, nadal będą podlegać prawu właściwemu dla zobowiązań umownych wskazywanemu zgodnie z rozporządzeniem Rzym I. Wyboru tego prawa z reguły dokonują strony umowy lub jest ono wskazywane zgodnie z nieuznaniowymi zasadami mającymi zastosowanie do rynków finansowych.***	swoim zakresem ***przenoszenie*** umów (na przykład instrumentów pochodnych) określających zarówno prawa (lub wierzytelności), jak i obowiązki, ***lub nowacje*** umów określających takie prawa i obowiązki.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(28) ***Wskazywanie prawa właściwego dla skutków przelewu*** wierzytelności ***wobec osób trzecich*** w ramach sekurytyzacji ***powinno być elastyczne, aby zaspokoić potrzeby wszystkich podmiotów korzystających z sekurytyzacji i ułatwić rozszerzenie rynku*** sekurytyzacji ***transgranicznych na mniejsze podmioty gospodarcze***. ***Chociaż prawo miejsca zwykłego pobytu zbywcy powinno być domyślnie stosowane w odniesieniu do skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich w ramach sekurytyzacji***, ***zbywca (jednostka inicjująca) i nabywca (spółka celowa) powinni mieć możliwość wskazania, że skutki*** przelewu wierzytelności ***wobec osób trzecich będą podlegać prawu właściwemu dla przenoszonej wierzytelności. Zbywca*** i	(28) ***Przelew***u wierzytelności w ramach sekurytyzacji ***zazwyczaj dokonują instytucje finansowe na rzecz spółek celowych utworzonych do celów*** sekurytyzacji. ***Nieczęsto zdarza się, że kilka instytucji z różnych państw członkowskich dokonuje przelewu wierzytelności do tej samej spółki celowej i że w rezultacie przelewy na rzecz spółki celowej podlegają różnym porządkom prawnym. Ogólna zasada miejsca zwykłego pobytu zbywcy zapewniłaby wystarczającą przewidywalność w odniesieniu do przelewu wierzytelności do celów sekurytyzacji.***

nabywca powinni mieć możliwość wskazania, że ***skutki przelewu wierzytelności wobec osób trzecich w ramach sekurytyzacji powinny w dalszym ciągu podlegać domyślnie prawu*** miejsca zwykłego pobytu zbywcy***, bądź możliwość dokonania wyboru prawa właściwego dla przenoszonej*** wierzytelności ***w zależności od struktury i charakterystyki transakcji, np. liczby i położenia jednostek inicjujących oraz tego, ilu prawom podlegają przenoszone wierzytelności.***

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Niniejsze rozporządzenie stosuje się do skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich w sprawach cywilnych i handlowych powiązanych z prawem różnych państw.	Niniejsze rozporządzenie stosuje się do skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich w sprawach cywilnych i handlowych powiązanych z prawem różnych państw***, innych niż skutki wobec osób trzecich w odniesieniu do dłużnika przenoszonej wierzytelności***.

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 1 – ustęp 2 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	fa) wierzytelności w ramach postępowania zbiorowego na mocy rozporządzenia (UE) 2015/848.

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
e) „skutki wobec osób trzecich” oznaczają skutki rozporządzające, tj. prawo nabywcy do wykonywania tytułu prawnego do wierzytelności przeniesionej na niego, w odniesieniu do innych nabywców lub uprawnionych tej samej lub równoważnej funkcjonalnie wierzytelności, wierzycieli zbywcy i innych osób trzecich;	e) „skutki wobec osób trzecich” oznaczają skutki rozporządzające, tj. prawo nabywcy do wykonywania tytułu prawnego do wierzytelności przeniesionej na niego, w odniesieniu do innych nabywców lub uprawnionych tej samej lub równoważnej funkcjonalnie wierzytelności, wierzycieli zbywcy i innych osób trzecich ***z wyłączeniem dłużnika***;

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
h) „gotówka” oznacza środki pieniężne złożone na rachunku w instytucji kredytowej w każdej walucie;	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
O ile niniejszy artykuł nie stanowi inaczej, skutki przelewu wierzytelności wobec osób trzecich podlegają prawu państwa, w którym zbywca ma swoje miejsce	O ile niniejszy artykuł nie stanowi inaczej, skutki przelewu wierzytelności wobec osób trzecich podlegają prawu państwa, w którym zbywca ma swoje miejsce zwykłego pobytu w chwili ***zawarcia***

zwykłego pobytu w ***miarodajnej*** chwili.	***umowy przelewu***.

Or. en

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Jeżeli zbywca zmienił swoje miejsce zwykłego pobytu w okresie pomiędzy dokonaniem dwóch przelewów tej samej wierzytelności na różnych nabywców, kwestia pierwszeństwa prawa jednego nabywcy przed prawem innego nabywcy podlega prawu właściwemu ze względu na miejsce zwykłego pobytu zbywcy w chwili dokonania tego przelewu, który jako pierwszy stał się skuteczny w odniesieniu do osób trzecich zgodnie z prawem wskazanym jako właściwe na mocy akapitu pierwszego.	Jeżeli zbywca zmienił swoje miejsce zwykłego pobytu w okresie pomiędzy dokonaniem dwóch przelewów tej samej wierzytelności na różnych nabywców, kwestia pierwszeństwa prawa jednego nabywcy przed prawem innego nabywcy podlega prawu właściwemu ze względu na miejsce zwykłego pobytu zbywcy w chwili dokonania tego przelewu, który jako pierwszy stał się skuteczny w odniesieniu do ***innych*** osób trzecich zgodnie z prawem wskazanym jako właściwe na mocy akapitu pierwszego.

Or. en

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. ***Prawu*** właściwemu dla przenoszonej wierzytelności podlegają skutki wobec osób trzecich następujących przelewów:	2. ***Niezależnie od przepisów ust. 1 niniejszego artykułu prawu*** właściwemu dla przenoszonej wierzytelności podlegają skutki wobec osób trzecich następujących przelewów:

Or. en

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) ***gotówki złożonej*** na rachunku w instytucji kredytowej;	a) ***pieniędzy złożonych*** na rachunku w instytucji kredytowej;

Or. en

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 3 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
W ***ramach*** sekurytyzacji zbywca i nabywca mogą ***dokonać wyboru prawa właściwego*** dla ***przeniesionej*** wierzytelności jako ***prawa właściwego*** dla skutków ***przelewu*** wierzytelności wobec osób trzecich.	W ***odniesieniu do przenoszenia wierzytelności, o którym mowa w ust. 2, do celów*** sekurytyzacji zbywca i nabywca mogą ***zdecydować, że prawo właściwe*** dla ***największej liczby przelewów*** wierzytelności ***stosuje się*** jako ***prawo właściwe*** dla skutków ***wszystkich przelewów*** wierzytelności wobec osób trzecich.

Or. en

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Konflikt pierwszeństwa między nabywcami tej samej wierzytelności w przypadku, gdy skutki jednego z przelewów wobec osób trzecich podlegają prawu państwa, w którym zbywca ma swoje miejsce zwykłego pobytu a skutki innych przelewów wobec osób trzecich podlegają prawu właściwemu dla	4. Konflikt pierwszeństwa między nabywcami tej samej wierzytelności w przypadku, gdy skutki jednego z przelewów wobec osób trzecich podlegają prawu państwa, w którym zbywca ma swoje miejsce zwykłego pobytu a skutki innych przelewów wobec osób trzecich podlegają prawu właściwemu dla

przenoszonej wierzytelności, podlega prawu właściwemu dla skutków wobec osób trzecich tego przelewu wierzytelności, który jako pierwszy stał się skuteczny w odniesieniu do osób trzecich zgodnie z prawem właściwym dla tego przelewu.	przenoszonej wierzytelności, podlega prawu właściwemu dla skutków wobec osób trzecich tego przelewu wierzytelności, który jako pierwszy stał się skuteczny w odniesieniu do ***innych*** osób trzecich zgodnie z prawem właściwym dla tego przelewu.

Or. en

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Stosuje się wymuszające swoje zastosowanie przepisy prawa państwa członkowskiego, w którym ma być wykonany przelew lub w którym go wykonano, jeżeli takie przepisy wymuszające swoje zastosowanie powodują, że wykonanie umowy przelewu jest niezgodne z prawem.

Or. en

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Prawo właściwe wskazane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem określa, czy prawa osoby trzeciej w odniesieniu do wierzytelności przeniesionej po dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia mają pierwszeństwo przed prawami innej osoby trzeciej, która nabyła je przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia.	2. Prawo właściwe wskazane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem określa, czy prawa osoby trzeciej w odniesieniu do wierzytelności przeniesionej po dniu rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia mają pierwszeństwo przed prawami innej osoby trzeciej, która nabyła je przed rozpoczęciem stosowania niniejszego rozporządzenia. ***W przypadku konkurujących wierzytelności opartych na***

przelewach prawo właściwe zgodnie z niniejszym rozporządzeniem określa prawa odnośnych nabywców wyłącznie w odniesieniu do przelewów dokonanych po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

Or. en

UZASADNIENIE

Przepisy dotyczące prawa właściwego dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich zostały uwzględnione we wniosku Komisji, który stał się później rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), ale nie znalazły się w ostatecznej wersji tekstu. Wyraźną intencją prawodawcy podczas wyłączania tych kwestii z rozporządzenia Rzym I było zwrócenie się do Komisji o ponowne przedstawienie wniosku na późniejszym etapie.

Kwestie te zostały podniesione ponownie przy okazji planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych (CMU) na 2015 r. W maju 2017 r. w przeglądzie śródokresowym Komisji określono pozostałe działania, które zostaną podjęte w celu ustanowienia fundamentów unii rynków kapitałowych do 2019 r. Mają one doprowadzić do usunięcia barier dla inwestycji transgranicznych i obniżenia kosztów finansowania.

Zakres sprawozdania
Wniosek Komisji ma piętnaście artykułów. Ściśle podąża za rozporządzeniami Rzym I i II. W niniejszym sprawozdaniu położono nacisk na postanowienia specyficzne dla tego wniosku, natomiast postanowienia jedynie kopiowane z rozporządzenia Rzym I i II pozostawiono bez zmian. Stanowisko to zostało przyjęte specjalnie w celu ewentualnego zamknięcia tej procedury ustawodawczej przed końcem kadencji.

Podstawowa zasada
We wniosku Komisji jako podstawową zasadę przyjęto, że prawo właściwe dla przelewów to prawo miejsca zwykłego pobytu zbywcy. Zasada ta obowiązuje w niektórych państwach członkowskich, podczas gdy inne stosują na przykład prawo mające zastosowanie do przelanej wierzytelności. Negatywne skutki przelewu mogą przede wszystkim dotknąć wierzycieli zbywcy lub inne osoby trzecie związane ze zbywcą. W związku z tym prawo miejsca zwykłego pobytu zbywcy zapewni zainteresowanym osobomtrzecim wysoki stopień przejrzystości i przewidywalności.

Wyraźne wykluczenie dłużników
Prawo właściwe dla skutków przelewu dla dłużnika jest uregulowane w art. 14 rozporządzenia Rzym I. Brak wyraźnego wykluczenia dłużników spośród osób trzecich na mocy niniejszego rozporządzenia oznaczałby, że przepis rozporządzenia Rzym I stosuje się jako lex specialis, lecz może pojawić się pytanie, w jakim zakresie niniejsze rozporządzenie uzupełnia rozporządzenie Rzym I. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić wyraźne wykluczenie, aby w przypadku dłużników skutki dla osób trzecich były regulowane wyłącznie przez rozporządzenie Rzym I.

Wykluczenie postępowania upadłościowego
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego zawiera przepisy odnoszące się do prawa właściwego. W związku z tym przelewy wykonywane w ramach postępowania zbiorowego zgodnie z tym rozporządzeniem powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.

Sekurytyzacja

Komisja zaproponowała, aby zbywca i nabywca mieli możliwość wyboru prawa właściwego dla skutków przelewu wobec osób trzecich. Taki przepis narusza jedną z podstawowych zasad europejskiego prawa cywilnego: to, że strony umowy nie mogą decydować o prawach przysługujących osobom trzecim w drodze umowy. Pozostawienie stronom umowy przelewu pełnej swobody uznania w tym względzie byłoby, zwłaszcza w świetle art. 3, zbyt daleko idącym posunięciem. Jednak rozwiązanie, w którym strony porozumienia w sprawie sekurytyzacji miałyby możliwość zdecydowania, że prawo właściwe dla największej liczby roszczeń ma zastosowanie do wszystkich roszczeń pozwoliłoby na osiągnięcie wystarczającego usprawnienia, a jednocześnie zapewniłoby wystarczający poziom ochrony osób trzecich.